

УДК 246.3(477)”XIX”

ІКОНОПИСЕЦЬ РОМАН ВАСИЛИК І ПРИКАРПАТТЯ

І.М. Дундяк

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Відродження української релігійної культури вимагає всебічного об'єктивного дослідження релігійних мотивів у західноукраїнському мистецтві. У статті аналізуються аспекти творчості дуже відомого українського художника Романа Василика в контексті Прикарпаття. Його роботи у галузі церковного мистецтва долають розрив між старим, класичним стилем українського релігійного мистецтва і сучасного трактування церковного мистецтва. Показовою є його багаторічна праця на педагогічній ниві на кафедрі Сакрального живопису Львівської національної академії мистецтв. Разом зі своїми студентами він розробив концепцію інтер'єру для найбільшого на сьогодні храму на Прикарпатті собору Преображення Господнього у Коломиї. Творчість Р. Василика іконописця, монументаліста є прогресивною, плідною, опертою на глибокі знання процесів розвитку українського церковного мистецтва.

Ключові слова: релігійне мистецтво, сучасне церковне мистецтво, іконопис.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Упродовж українських історичних реалій другої половини ХХ ст. церковне мистецтво було практично знищене, тому зараз триває процес його відновлення і в ньому беруть участь як церковні, так і світські інституції. Для ґрунтовного вивчення й аналізу проблеми спадкоємності, відродження, трансформації в сучасному церковному мистецтві та культурі важливим є дослідження окремих персоналій, які беруть участь у цьому процесі. Формат статті дозволяє висвітлити лишень деякі аспекти цієї

проблеми, тому зупинимося на розгляді творчого доробку та викладацькій діяльності Романа Василика (живописця, іконописця, викладача, громадського діяча) та його діяльності на Прикарпатті.

Аналіз досліджень і публікацій. Загалом праць з сучасного церковного мистецтва є не так багато і вони переважно стосуються окремих сучасних пам'яток України або висвітлюють творчість окремих майстрів. Про Р. Василика за останній час з'явилося доволі багато статей у періодиці тому хочеться відзначити наступні [1; 2; 7]. Використано матеріали з сайту кафедри Сакрального живопису Львівської національної академії мистецтв [6]. Ряд електронних джерел містить інформацію про коломийський собор Преображення Господнього [1; 5]. До дослідження залучені й статті іконописця Р. Василика у наукових виданнях [3; 4].

Метою розвідки є висвітлення творчого методу іконописця, педагога Р. Василика, аналіз основних його здобутків в галузі церковного мистецтва та залучення його до процесу відродження церковного мистецтва на Прикарпатті. Окремо важливо зупинитись на його багаторічній плідній педагогічній діяльності на кафедрі сакрального живопису ЛНАМ.

Виклад основного матеріалу досліджень. Серед помітних постатей у колі знавців та практиків сучасного церковного мистецтва України часто згадують Р. Василика. Хист до малювання у хлопця був змалечку, тому й вибрав він для себе долю художника (закінчив Буцацьку художню школу, Ужгородське училище прикладного мистецтва (1968), Львівський інститут декоративного і прикладного мистецтва (1973). Його родина була

репресована, батьки й брати глибоко віруючі люди, брат Павло був впродовж багатьох років греко-католицьким священником, а згодом єпископом у підпіллі, відомим церковним діячем на Прикарпатті. Як згадує сам митець: «Мушу сказати, що власне завдяки владиці Павлу я займаюся іконописом. Під час мого навчання в Ужгороді в художньому училищі владика, який звільнився з другого ув'язнення, приїхав до мене з загорнутою в матерію старою іконою і запитав, чи не можу я зробити копію. Це була ікона XVII ст. «Богородиця Неустанної помочі», яку він позичив у римо-католицького священника на Житомирщині. Був 1967 рік, я навчався на третьому курсі і тоді вперше написав копію ікони. До того часу я малював образи, але тільки тоді я вперше написав ікону. Коли владика висвятили на єпископа, то окрім ікон я виконував йому ручний хрест, панатії, мітри. Все робилося таємно, щоб ніхто не довідався. У 1974 р. для владики Павла я виготовив антими́си для Божественної Літургії, які він роздавав підпільним ново висвяченим священникам з підписом «Для підпільної Церкви». Про це не могла знати навіть моя дружина. Кожну невдачу копію, як і кліше, я мусів знищувати» [1]. І це так було природно для хлопця, який стільки часу проводив із братом, дякуючи на підпільних його богослужіннях селами і містечками Тернопільщини та Прикарпаття (родина довгий час жила у с. Микуличин). З відтвореного образу уважно, сповненими смутку і ніжності очима, дивилася на нього Марія, тримаючи на руках свою Дитину. Ця перша робота глибоко зворушила вразливу душу, була тим поштовхом, що з роками привів його до високого світу ікони, що стала його життям і суттю [7]. Він є автором понад 500 ікон, запроектував 18 іконостасів, з яких реалізовано 10. Його роботи прикрашають храми як в Україні, так і за кордоном. Зокрема, у Великобританії та Польщі, Бельгії та Австралії. Серед них: іконостас єпархіальної каплиці

у м. Коломия (1992 р.), іконостас УГКЦ у м. Вулвергемптоні (Великобританія, 1993 р.), запрестольна ікона «Пресвята Богородиця Покрова» для Святопокровського монастиря сс. Студиток у Львові (1997 р.), іконостас УГКЦ у с. Бартошиці (Польща, 1999 р.), іконостас УГКЦ Святого Василя Великого монастиря ЧСВВ у Києві (2003 р.), іконостас церкви Святих Жінок-Мироносиць у с. Вороняки на Золочівщині (2004 р.), ікони іконостасу церкви Святих Андрія і Варвари у с. Хоружівка на Сумщині (2006–2007 рр.). Р. Василик є автором проектів комплексного оформлення церкви Пресвятої Богородиці Покрови оо. Селезіан, церкви Святих Володимира і Ольги (2000–2005 рр.) та церкви Всіх Святих Українського народу у Львові. Він також запроектував вітвар для Літургії з нагоди візиту Святійшого Отця Івана Павла II в Україну (м. Київ).

Треба зауважити, що творчість Р. Василика базується на кращих зразках давнього вітчизняного іконопису, корені якого сягають східно-візантійських джерел, коли основою ікони був канон із притаманними йому символами кольору, жесту, атрибутів. «Східний обряд, – говорить він, – зберіг засади, на яких базувалося раннє християнство ще із часів його легалізації. Основною властивістю є заглиблення – через зовнішні ознаки сакральної атрибутики у внутрішній зміст Божественної літургії. Тут усе – від найбільшої до найдрібнішої деталей – має виняткове значення. Наша ікона заворює своєю внутрішньою суттю» [7].

Такими роботами є і його ікони. Відтворюючи українські чудотворні Зарваницьку, Почаївську, Белзьку, Холмську, Самбірську, Бучацьку, Корсунську ікони, він розвиває традицію, додаючи кількість пристоячих, вводячи до їхнього сонму таких видатних діячів в історії України, як митрополит Андрей Шептицький, патріарх Йосиф Сліпий, Степан Бандера, Роман Шухевич та ін., створює образи новопроголошених українських святих.

Р. Василик вважає, що коли досягається гармонія між ідеєю образу та вирішенням, між змістом і формою, тоді таки твір сягає межі ідеалу. А якщо у творі віднаходиться точка зіткнення між процесом майстра, концепцією теологів, провідною ідеєю, яка захоплює суспільство, то твір стає пам'яткою для нащадків [7].

Окремою темою у іконописній творчості маляра є ціла серія ікон «Покров». Одну з них митець присвятив 2000-річчю Різдва Христового, 1000-річчю хрещення України – Руси та 10-річчю незалежності України. Персонажі, символіка, колористика та композиція ікони дозволяють стверджувати, що вона напрочуд виразна, актуальна і новаторська: на голові Богородиці корона, у правій руці скіпетр – царські (державницькі) атрибути, на лівій – дитячко Ісус, яке тримає земну кулю, увінчану хрестом — символ торжества християнства на планеті. Новаторство в тому, що Богоматір постає як Покрова (на руках омофор) і Одигітрія – з дитятком [2, с. 231]. Під покровом омофору і мафорію зображено 20 історичних постатей церковних ієрархів і світських мужів, у тому числі канонізованих, які причетні до розбудови, відродження, зміцнення та соборності Української держави, єкуменічності її конфесій, релігійного життя. Зліва від постаті Покрови Пресвятої Богородиці на іконі розташовані державники: князі Володимир, Ольга, Ярослав, Борис і Гліб, Данило (Галицький), гетьмани Хмельницький і Мазепа, голова Центральної Ради Грушевський та образи 13-ти канонізованих мучеників із с. Пратулин на Холмщині, яких московські заїди знищили в середині XIX ст. за оборону Вселенської церкви. Типажі мучеників уніфіковані, традиційно українські: зачіска, вуса, вишиванка. На правому боці ікони – церковні ієрархи: святі Антоній, Теодосій. Олімпій, Петро Могила і Йосафат, митрополити Іларіон, Ісидор, Велямин Рутський, Андрей Шептицький, патріарх Сліпий, єпископи Чернецький [2, с. 231].

Однак Р. Василик не лише відомий практик церковного мистецтва, він є також ключовою постаттю у сфері підготовки молодих митців у церковному мистецтві. На території Західної України вже більше двадцяти років доволі успішно працюють різні світські та церковні заклади, які готують фахівців у галузі образотворчого та декоративно-ужиткового церковного мистецтва. Процеси, пов'язані з відновленням незалежності Української держави, реабілітацією релігії, легалізацією Української Греко-Католицької церкви, поставили нові завдання і перед митцями краю. Необхідно було, зокрема, відродити перерваний процес підготовки фахівців сакрального мистецтва. Ситуацію ускладнювало те, що переважна більшість суспільства внаслідок потужного натиску попередньої ідеологічної системи втратила зв'язок з традиціями та духовним надбанням попередніх поколінь. Це стосувалося не лише мирян, але й провідників релігійного життя — священників, нерідко єпископів, а також частини художників. Митці, замість того, щоб, опираючись на здобутки попередників, бути в авангарді розвитку церковного мистецтва, задовольняли забаганки неосвічених замовників низькопробним малюванням.

Як вказує сам Р. Василик: «Результат не забарився: на початку 1990-х рр. у новозбудованих храмах почався хаос. Замість ікон – незрозумілі малювання, обвішані електричними гірляндами, паперовими та позолоченими або ж пластмасовими квітами. Курйоз полягав у тому, що цей кіч подобався громаді, оскільки видавався їй чимось досконалим. Можна було лише дивуватися, коли поряд з таким чином «оздобленим» храмом стояла стара і церква, скажімо, з XVII чи XVIII ст., де збереглися тогочасні ікони. Але ще гірше, коли до тих давніх творів почали втручатися новітні «богомази», «освіжувати» їх, що цілком справедливо стурбувало мистецтвознавців, учених» [3, с. 59]. Осягаючи усю складність ситуації,

митець зайнявся титанічною справою – організацією кафедри сакрального живопису у Львівській академії мистецтв. Він розумів, що такі спеціалісти є вкрай необхідні, бо: «...через брак спеціалістів за справу нині беруться випадкові люди, які перемальовують вцілілі ще за часів атеїстично-більшовицького періоду роботи в храмах таких відомих майстрів пензля, як К. Устияновича, А. Монастирського, М. Осінчука, П. Ковжуна, М. Сосенка, М. Бойчука, В. Дядилюка, безіменних художників, що становлять величезну мистецьку цінність. Некомпетентність громади, а подекуди й духовних осіб, особливо у віддалених районах, їхня безвідповідальність, призводять до жахливих наслідків. Так, на Дрогобиччині, вже в час незалежності, було спалено ікони, передані громаді Національним музеєм у Львові» [4, с. 236].

Митець, не чекаючи остаточного повалення радянського режиму, вводить у навчальні плани, як форму спротиву, елементи релігійної тематики. Він, як декан факультету інтер'єру, береться у 1990 навчальному році за керівництво дипломної роботи студентки Галини Кирчів-Грицай «Сучасне об'ємно-просторове вирішення церкви з використанням дерев'яної конструкції». До проекту дипломниці додала роботу в матеріалі – ікону Спасителя. Це був перший в історії цього вузу публічний захист дипломної роботи з релігійним твором у безбожницькому комуністичному пануванні. А вже наступного навчального року нараховувалося майже 10 дипломних робіт із сакральної теми на цьому факультеті [2, с. 225].

Складність, специфічність і нагальну потребу підготовки художника сакрального профілю все більше усвідомлював Р. Василик, він особисто вникає у тонкощі та масштаби релігієзнавства. Зближуючись, не без сприяння брата владики Павла, із церковним кліром, де стає щораз потрібнішим, опановує засади вітчизняного сакрального малярства та умови його відродження, домагається

відкриття 1995 р. відділення сакрального мистецтва у навчальному закладі [2, с. 227]. Концепція діяльності кафедри, яку розробив на початку 1990-х рр. проф. Р. Василик, передбачає реалізацію довготермінової програми відродження і розвитку українського іконопису з його самобутньою стилістикою, а також з відомих причин знищеної вікової традиції суміжних жанрів сакрального мистецтва – сакральної металопластики, священничого одягу, золотого шитва, мистецтва книги, сницарства тощо [3]. В 1990-х рр. він також був одним із ініціаторів відновлення школи іконопису при монастирі студитів у Львові [4].

Сьогодні творча робота викладачів та студентів кафедри сакрального малярства під керівництвом Р. Василика здійснюється за такими основними напрямками, як художнє оформлення інтер'єрів сакральних споруд (поліхромія храмів), виконання творів сакрального мистецтва в техніках настінного малярства, мозаїки, вітражу, іконописних творів, станкове малярство, виставкова діяльність. Підготовку фахівців сакрального мистецтва від часу заснування кафедри здійснювали провідні фахівці – М. Бідняк, К. Звіринський, В. Овсійчук, о. Л. Пушкаш; М. Кристопчук. Для викладання в різний час запрошувалися авторитетні науковці й теологи. До викладацької роботи були залучались фахівці в галузі сакрального мистецтва – К. Маркович, Р. Кислий, С. Юзефів, Л. Скоп, Р. Косів, Л. Яцків, І. Шабан [6].

Тільки впродовж 1999–2005 рр. викладачі кафедри організували 18 персональних виставок, були учасниками 15-ти регіональних, всеукраїнських, міжнародних персональних і колективних художніх акцій, підготували 21-ну виставку творчих робіт студентів. На особливу увагу заслуговують праці викладачів і студентів кафедри, виконані для конкретних об'єктів, зокрема, комплексне оформлення храмів і в Україні, і поза її межами (Англія, Франція, Брази-

лія, Румунія, Польща), мистецьких заходів, як, наприклад, оформлення вівтаря для Літургії за участю Святішого Отця Івана Павла II у Львові [6].

Архітектурно-просторові рішення часто залежать від смаку жертводавця або настоятеля храму, які часто не володіють необхідними знаннями в області храмової архітектури та храмового інтер'єру. Серед великої кількості новозбудованих храмів можна виділити такі, в яких вдало виконане поєднання церковних традицій та сучасних будівельних технологій, зовнішнього та внутрішнього простору [8]. Власне такі храми й вчить створювати Р. Василик своїх студентів. Дипломні та курсові роботи студенти кафедри найчастіше виконують на реальних об'єктах. Це, зокрема, проекти, вітражі, поліхромії, ікони для церков у Перемишлі (Польща), Нансі (Франція), храму Різдва Пресвятої Богородиці та церкви Святого Духа у Львові, меморіальної каплиці пам'яті полеглих вояків УПА в с. Білий Камінь (Золочівський район на Львівщині), каплиці ВМС України в Севастополі, реставрація твору видатного художника першої половини XX ст. Антона Манастирського в храмі Преображення Господнього в м. Бориславі тощо. До їх числа входить і Катедральний Собор Преображення Господнього у Коломиї.

19 серпня 2013 р. у центрі Коломиї освятили один із найбільших храмів у Західній Україні – Катедральний Собор Преображення Господнього. Собор належить до Коломийсько-Чернівецької єпархії УГКЦ. Саме 19 серпня 1999 р. владика П. Василик, перший Архиєрей Коломийсько-Чернівецької єпархії, разом із майбутнім владикою Миколаєм Сімкайлом та духівництвом освятив та заклав наріжний камінь під Собор. Площа споруди становить 48х42 м, висота – 52 м, загальна площа верхнього і нижнього храму приблизно 1,5 тис. м². Одночасно верхній і нижній храм Собору може прийняти до 5 тис. людей. Прообразом Собору в Коломиї став храм

Святої Софії в Константинополі з поєднанням принципів модерної архітектури. У престол Собору заклали мощі Блаженного священномученика єпископа Миколая Чарнецького, який був святителем на священника владики П. Василика. Глава УГКЦ відзначив, що коломийський храм стане взірцевим для всіх храмів єпархії. Собор представляє собою унікальну дворусну споруду. Храм побудовано із цегли, його склепіння – із залізобетонних конструкцій, а дерево використовували лише для покрівлі. Куполи собору зроблено з мідної бляхи, кошти на яку пожертвував Йоан Павло II під час свого візиту в Україну. Потрібно відзначити, що до будівництва собору долучилися тисячі християн не лише з Коломиї та України, багато коштів надійшло із за кордону [5]. Авторами архітектурного вирішення собору стали місцеві архітектори В. Мицай та Н. Мицай. Будівельну частину проекту розробляла Н. Косован. До роботи були задіяні також провідні фахівці кафедри сакрального мистецтва Львівської Академії мистецтв. Головним художником храму та автором багатьох розписів був Р. Кислий. Роль куратора проекту мав Р. Василик. Активну участь в роботі також брали відомі іконописці К. Маркович, А. Винничок, молоді викладачі В. Сивак, Т. Лесів, випускники кафедри В. Скрикуляк, А. Сивак, М. Півтораніс, Т. Новак, їм також допомагали І. Теплий, І. Пиріг, О. Лещенко. Загалом на Коломийському проекті були задіяні близько 20-ти митців.

Зауважимо, що роботи над створенням ескізів, концепції внутрішнього оздоблення храму були розпочаті ще за владики П. Василика, нині покійного. Однак цю місію продовжив його наступник – владика Володимир Війтишин, нині митрополит Івано-Франківський. Але лівова ж частка праці з оздоблення храму виконана при, на жаль вже покійному, владіці М. Сімкайлу. Тут потрібно зауважити, що В. Війтишин, і М. Сімкайло були учнями і послідовниками

владики П. Василика, працювали у підпіллі, брали активну участь у процесах легалізації, відродження та становлення УГКЦ. Власне їх добре знав Р. Василик ще з радянських «безбожних» часів. Тому всі розписи на початковій стадії були узгоджені з владикою Павлом. Тут варто навести слова Р. Василика про мистецькі уподобання та вміння єпископа: «Владика Павло сам дуже добре малював, в реалістичному стилі. Найчастіше він копіював, проте мав і авторські твори, деякі з них у мене збереглися донині. Це були швидше картини релігійного змісту, аніж ікони. В моїй пам'яті з дитинства збереглися спогади, як владика малював Пресвяту Покрову, Архангела Михаїла, Тернованого Христа. Він добре володів кольором, відчував форму, пропорції. Коли вийшов перший раз з тюрми, мені було 10 років і я пригадую, як йому прислали з Литви фарби, як він натягував на підрамник полотно, сидів і малював. Я пам'ятаю всі ті запахи фарби, столярного клею. Він не малював світських сюжетів, а більше щось з релігійного європейського живопису, і довгий час тримався такої традиції. Бачимо, що сьогодні багато людей не розуміє, що таке ікона і чим вона різниться від релігійного малярства. Владика також не відразу це зрозумів. Тільки часом в нього відбулася трансформація уявлень і він перейшов до глибокого розуміння східної християнської традиції щодо ікони» [1].

Говорячи про стиль розписів, то він є ближче до візантійської традиції аніж до українського барокової культури. Це логічно, адже власне такий напрям загалом пропагує кафедра сакрального живопису Львівської національної академії мистецтв, що очолює Р. Василик. За власними ескізами студенти Львівської академії мистецтв створили овальне мозаїчне панно «Спас Нерукотворний» на фасаді храму. За життя владики Павла було виконано тільки цю мозаїку над головним входом до храму. Величні, просторі і світлі вітражні композиції на централь-

ному фасаді виготовлені у майстерні-студії В. Блащука. Масивні, катедральні двері з корабельного дерева замовлені у польському місті Ченстохові.

Щодо програмового бачення внутрішнього простору храму Р. Василик зазначає наступне: «Перш за все храм Преображення Господнього - храм христологічний. На загал тема Преображення є надзвичайно цікавою. Щось одне стає іншим, - це і є суттю преображення. Тому й у храмі поступово з виконанням поліхромних робіт відбувалося своєрідне преображення середовища, від одного стану до іншого. Концептуально ми хотіли відобразити ідею мети приходу Христа в цей світ - преображення людини і світу, зміни світу. Власне ця ідея є ключовою в програмі, яку ми заклали в розписи. Вся наука Христа була для того, щоб цей світ змінити від стану гіршого до кращого. І ми йшли за цією наукою. Ми обирали євангельські теми, які несуть у собі ці переміни» [1]. За розписами храму можна прочитати цілу історію церкви, від земного життя Христа аж до сьогодення, до мучеників ХХ ст., які загинули в комуністичні часи. Присутні сюжети дванадцяти головних свят Церкви, які й символізують оновлений світ. Ці сюжети є новим календарем для світу, преображеного Христом, від Благовіщення до Воскресіння та Вознесіння Христового.

Висновок. Постать Р. Василика є однією з ключових і найяскравіших у колі західноукраїнських митців сучасного українського іконопису та педагогів у галузі церковного мистецтва. Його біографія та родинні зв'язки, творчість тісно пов'язані з Прикарпаттям. Підсумовуючи вищесказане, можемо констатувати, що творчість Р. Василика іконописця, монументаліста є прогресивною, плідною, опертою на глибокі знання процесів розвитку українського церковного мистецтва. Одним з провідних українських осередків фахового викладання є кафедра сакрального живопису Львівської національної академії мистецтв, де митцем

реалізується довготермінова програма відродження та розвитку українського іконопису тощо. Серед храмів, комплексно оформлених викладачами і студентами кафедри, особливе місце посідає Собор Преображення Господнього у Коломійі – найбільший на сьогодні храм на теренах Західної України.

Література та джерела

1. Бабинський А. «Роман Василик : «Ми прагнули, щоб виходячи з цього храму людина почувала себе преображеною» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kolomyia.org/se/sites/np/45722/>.
2. Бадяк В. Творчий та громадський шлях Р. Василика / В. Бадяк // Вісник Львівської академії мистецтв : Зб. наук. праць. – Львів, 2007. – № 18. – С. 215–237.
3. Василик Р. Здобутки та перспективи кафедри сакрального мистецтва / Р. Василик // Вісник Львівської академії мистецтв : Зб. наук. праць. – Львів, 2006. – № 17. – С. 58–66.
4. Василик Р. Роль сакрального мистецтва у вихованні молоді довузівського навчання / Р. Василик // Вісник Львівської академії мистецтв : Зб. наук. праць / Мистецька школа напередодні III-го тисячоліття : Спецвипуск / [За ред. Р.Т. Шмагала]. – Львів : Українські технології, 1999. – С. 234–238.
5. Гриджук І. Катедральний Собор Преображення Христового у Коломійі – як Покутський Тавор : [Електронний ресурс] / І. Гриджук. – Режим доступу : <http://volya.if.ua/2012/08/katedralnyj-sobor-preobrazhennya-hrystovoho-u-kolomyji-yak-pokutskij-tavor/>.
6. Кафедра сакрального мистецтва ЛНАМ : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lnam.edu.ua/departments/ua/3/16/103/>
7. Ключковська І. Роман Василик. Шлях до ікони : [Електронний ресурс] / І. Ключковська. – Режим доступу : <http://www.day.kiev.ua/uk/article/cuspilstvo/roman-vasilik>
8. Кеслер М. Современная церковная архитектура : [Електронний ресурс] / М. Кеслер. – Режим доступу : <http://www.archi.ru/lib/publication.html?id=1850569921&fl=5&sl=1>.

Dundiak I.M. ICON-PAINTER ROMAN VASILYK AND CARPATHIAN REGION. *The revival of Ukrainian religious culture of XX–XXI centuries requires an all-round objective research of religious motives in West-Ukrainian art. Because of historic realities, West-Ukrainian artists and cultural workers gave an impulse to practically illegal development of religious motives in fine arts and, thus, saved the basics of Christian culture of Ukraine. This article analyzes the many creative facets of a body of work by a very known Ukrainian artist, Roman Vasylyk in the context of Carpathian region. His biography and family relations, work closely related to the Carpathians. This is due to the fact that his brother-Bishop Paul Vasylyk was here known as famous church figure. This master of church art is the author of many icons for churches in Western Ukraine. However, his main merit in creating of professional stylish and modern church interiors. His work bridges the gap between the old, classical style of Ukrainian religious art and modern religious expression. Special attention is centered on his role as an educator and mentor during his tenure at Lviv Academy of Arts. Together with his students, he developed the concept for the interior of the temple is now the largest in the Carpathian region in the Transfiguration Cathedral in Kolomya. The creativity of R. Vasylyk, icon painter, muralist is progressive, productive reliance on deep knowledge of processes of Ukrainian church art.*

Keywords: religious art, modern church art, iconography.

Дундяк І.М. ІКОНОПИСЕЦЬ РОМАН ВАСИЛИК І ПРИКАРПАТТЯ. *Возрождение украинской религиозной культуры требует всестороннего объективного исследования религиозных мотивов в западноукраинском искусстве. В статье анализируются аспекты творчества известного украинского художника Романа Василика в контексте Прикарпатья. Его работы в отрасли цер-*

ковного искусства преодолевают разрыв между старым, классическим стилем украинского религиозного искусства и современной трактовки церковного искусства. Показательным является его многолетний труд на педагогической ниве на кафедре Сакральной живописи Львовской национальной академии искусств. Вместе со своими студентами он разработал концепцию интерьера для самого большого на сегодня храма на Прикарпатье собора Преображения Господнего в Коломые. Творчество Р. Василика иконописца, монументалиста является прогрессивной, плодотворной, основанной на глубоких знаниях процессов развития украинского церковного искусства.

Ключевые слова: религиозное искусство, современное церковное искусство, иконопись.